

2016

2016

2016

2016

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ

VUOSIKERTOMUS

1.1.2016 - 31.12.2016

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS TILINPÄÄTÖS 1.1.2016 – 31.12.2016

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2016 ...	3	Tilikauden tulos	30
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4	Liite 7. Korkokate	30
Toimintaympäristön kuvaus	3	Liite 8. Palkkiotuotot ja -kulut, netto	31
Sp Keskuspankin liiketoiminta	4	Liite 9. Kaupankäynnin nettotuotot	32
Sp Keskuspankin tulos ja tase	5	Liite 10. Rahoitusinstrumenttien tuloserät	33
Vakavaraisuus ja riskiasema	6	Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot	34
Luottoluokitus	9	Liite 12. Henkilöstökulut	35
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	9	Liite 13. Liiketoiminnan muut kulut	36
Sp Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	9	Liite 14. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	37
Palkitsemisjärjestelmä	9	Liite 15. Tuloverot	38
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	10	Varat	39
Yhteiskuntavastuu	10	Liite 16. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	39
Olennaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	10	Liite 17. Käteiset varat	40
Vuoden 2017 näkymät	10	Liite 18. Lainat ja saamiset	41
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	10	Liite 19. Johdannaiset ja suojauslaskenta	42
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n IFRS-tilinpäätös 1.1.–31.12.2016	12	Liite 20. Sijoitusomaisuus	43
Tuloslaskelma	12	Liite 21. Aineelliset hyödykkeet	44
Laaja tuloslaskelma	12	Liite 22. Aineettomat hyödykkeet	45
Tase	13	Liite 23. Laskennalliset verot	46
Rahavirtalaskelma	14	Liite 24. Muut varat	48
Oman pääoman muutokset	15	Velat ja oma pääoma	49
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	16	Liite 25. Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	49
Liite 1. Tietoja raportoivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	16	Liite 26. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	50
Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	17	Liite 27. Muut velat	51
Liite 3. Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	23	Liite 28. Oma pääoma	52
Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet ...	24	Muut liitetiedot	53
Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	24	Liite 29. Annetut ja saadut vakuudet	53
Liite 5. Vakavaraisuuden hallinta	27	Liite 30. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	54
Tilikauden ja vertailukauden tietojen vertailtavuus	29	Liite 31. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	55
Liite 6. Esitettävien tietojen vertailtavuus	29	Liite 32. Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	56
		Liite 33. Muut vuokrasopimukset	59
		Liite 34. Lähipiiritiedot	60
		Liite 35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	61
		Pilari III liitetiedot	61

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2016

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Sp Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluihin sekä likviditeetinhallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Sp Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Vuoden 2016 aikana Sp Keskuspankin jälleenerahoitustoiminnan painopisteenä on ollut Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien sekä maaliskuussa toimintansa käynnistäneen Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n jälleenerahoituksen varmistamisessa. Tilikaudella Sp Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun Euro Medium Term Note (EMTN) -ohjelman alla yhteensä 524 miljoonan euron arvosta joukkovelkakirjalainoja ja private placement -lainoja.

Toukokuussa 2016 S&P Global Ratings vahvisti Sp Keskuspankin luottoluokituksen pysyvän luokassa 'BBB+'. Lyhytaikainen luottoluokitus pysyi tasolla 'A-2'. Näkymät olivat vakaat. Marraskuussa S&P vahvisti luottoluokituksen samalle tasolle, mutta nosti näkymät positiivisiksi.

Muiden toimintojen osalta Sp Keskuspankki on toimintavuoden aikana jatkanut strategiansa ja suunnitelmiansa mukaisesti keskusluottolaitospalveluiden ylläpitoa ja kehittämistä.

Sp Keskuspankin liikevoitto tilikaudella oli 1,1 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 2 305 miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Sp Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös "Yhteenliittymä") kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sai Euroopan Keskuspankin myöntämän kiinnitysluottopankin toimiluvan maaliskuussa

2016 ja pankin toiminta käynnistettiin välittömästi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenerahoituksesta tukkimarkkinoilla. Sp-Kiinnitysluottopankki laski marraskuussa 2016 liikkeeseen 500 miljoonan euron kiinteistöluottovakuudellisen katetun joukkolainan. Lainalla on S&P Global Ratings:n antama luottoluokitus AAA. Sp-Kiinnitysluottopankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja on Säästöpankkiliitto osk:n jäsenluottolaitos maaliskuusta 2016 alkaen. Sen välittäjäpankkeina voi toimia ainoastaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talous

Vuoden 2016 aikana nähtiin useita poliittisesti merkittäviä muutoksia. Iso-Britannian irtautuminen kansanäänestyksellä EU-jäsenyydestä oli jatkumoa unionin toistuville poliittisille kriiseille. Yhdysvaltojen presidentinvaalit olivat toinen merkittävä muutos, jonka vaikutukset maailmankauppaan ja geopolitiikkaan tullaan näkemään lähivuosina. Suurista muutoksista huolimatta sijoitusmarkkinoilla säilyi usko talouden elpymiseen vahvana ja vuoden toisella puoliskolla globaalin talouden elpyminen jatkui odotuksiin nähden hyvin. Merkittävä tekijä globaalin talouden näkökulmasta oli Kiinan tilanteen parantuminen elvytystoimenpiteiden seurauksena.

Euroopassa kasvunäkymät olivat hajanaiset ja erot valtioiden välillä merkittäviä. Rakennemuutosten hidas eteneminen ja pankkisektorin vaikeudet vaikuttivat osaltaan talouden elpymisvauhtiin. Erityisesti epävarmuus Iso-Britannian äänestystuloksen vaikutuksista hidasti investointien kasvua, mutta työllisyystilanteen parantuminen ja palvelusektorin positiivinen kehitys pitivät luvut positiivisina. Yhdysvalloissa työmarkkinoiden tilanne on parantunut jo usean vuoden ajan ja tämä kehitys jatkui myös vuoden 2016 aikana. Teollisten investointien alhainen kasvu painoi osaltaan kasvulukemia, mutta loppuvuodesta nähty öljyn hinnannousu loi uskoa positiiviseen kehitykseen myös investointien osalta.

Sijoitusmarkkinat

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2016 käynnistyi heikosti, mutta sijoitustuotot elpyivät merkittävästi loppuvuotta kohden. Poikkeuksena olivat valtionlainasijoitukset. Korkomarkkinoiden näkökulmasta merkittävin muutos oli keskuspankkien rahoittamisen elvytyksen asteittainen pienentyminen. Tämä johti etenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä pitkien korkojen nousuun ja korkokäyrän jyrkentymiseen. Tällä on osaltaan positiivinen vaikutus pankkisektorin tuloskehitykseen. Ohjauksellisten korkojen nousu tulee tapahtumaan pitkällä aikavälillä ja elvytysohjelmien alasajot tulevat kestämaan vuosia. Näkymät yritysten tuloskasvun parantumisesta tukivat osakemarkkinoita, ja sijoittajien luottamus säilyi vahvana korkojen noususta huolimatta. Osakemarkkinoiden positiivinen kehitys heijastui myös yritysainamarkkinoilla, joiden tuotot nousivat vuoden loppua kohden. Yhdysvaltojen talouden elpyminen johti dollarin vahvistumiseen loppuvuodesta ja tällä oli negatiivinen vaikutus kehittyvien markkinoiden sijoituksiin.

Suomen talous

Suomen talouskasvu on kehittynyt muuta Eurooppaa heikommin. Vientivetoinen talous on kärsinyt globaalin talouden hitaasta kasvusta sekä investointien puutteesta. Vuoden 2016 aikana käynnistynyt elpyminen on antanut kuitenkin uskoa paremmasta. Työttömyys on laskenut ja kotitalouksien luottamus on kohentunut merkittävästi. Yksityinen kulutus kasvaa ja alhainen korkotaso tukee kotitalouksien ostovoimaa. Teollisuuden näkymät ovat myös elpyneet, mutta teollisuustuotanto on edelleen alhaisella tasolla.

Sp Keskuspankin liiketoiminta

Sp Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat yhteenliittymän jälleärahoitustarpeiden ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut ja maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

Treasury

Treasury -toiminnan painopiste vuonna 2016 oli yhteenliittymäpankkien jälleärahoituksen ja toimintansa aloittaneen Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n emissiota edeltäneen väliaikaisrahoituksen varmistamisessa.

Tasehallintapalvelut

Yhteenliittymän keskitetty tasehallintatoiminto perustettiin Sp Keskuspankkiin kesäkuussa 2016. Vuoden 2016 aikana tasehallinnan painopistealueet olivat toiminnon organisointi, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n käynnistämisen varmistaminen ja tuki sekä tasehallintapalvelukonseptin ja sen toimintaedellytysten suunnittelu ja rakentaminen.

Maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut

Sp Keskuspankki on myöntänyt Säästöpankkiryhmän Visa-maksukortit joulukuusta 2015 alkaen. Katsauskauden aikana toiminta on vakiinnutettu suunnitelmien mukaisesti. Korttiluottopäätöksiin, maksukorttien käytettävyyteen sekä myynnin tukeen liittyviä prosesseja ja toiminnallisuuksia on vuoden aikana kehitetty ja otettu käyttöön.

Maksujenvälitys

Maksujenvälityksen osalta toimintavuoden aikana on tehty prosessien kehittämistä, merkittävimpänä keväällä tehty päätös lähteä tukemaan ja rahoittamaan EBA Clearingin pikamaksamisen hanketta. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja rakentaa uusi Euroopan laajuinen pikamaksamisen infrastruktuuri.

Tilinhoitajatoiminta

Osana Säästöpankkiryhmän strategisia tavoitteita toteutettiin lokakuussa 2016 tilinhoitajatoiminnon siirto Ryhmän sisällä Nooa Säästöpankki Oy:ltä Sp Keskuspankkiin. Sp Keskuspankki vastaa keskitetysti säästöpankkien asiakkaiden arvo-osuus-tilien hoidosta, arvopaperikauppojen selvityksestä, tuotonmaksuista sekä yhtiötapahtumien prosessoinnista. Euroclear Finland Oy myönsi Sp Keskuspankille toimintaan vaadittavat toimiluvat 10.10.2016 alkaen.

Sp Keskuspankin tulos ja tase

Keskeiset tunnusluvut

(1 000 euroa)	12/2016	12/2015
Liikevaihto	37 794	16 088
Korkokate	5 406	-205
% liikevaihdosta	14,3 %	-1,3 %
Liikevoitto	1 096	-942
% liikevaihdosta	2,9 %	-5,9 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	15 233	5 105
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-12 370	-5 616
Kulu/tuotto-suhde	0,8	1,1
Taseen loppusumma	2 305 132	1 547 912
Oma pääoma	47 820	46 643
Oman pääoman tuotto %	2,4 %	0,7 %
Koko pääoman tuotto %	0,1 %	0,0 %
Omavaraisuusaste %	2,1 %	3,0 %
Vakavaraisuussuhde %	33,2 %	39,8 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-1 251	-61
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	30	21
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	26	21

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2015)

Sp Keskuspankin tilikauden liikevoitto oli 1,1 miljoonaa euroa ja 2,9 % liikevaihdosta (vertailukaudella 1-12/2015 vastaavat -0,9 miljoonaa euroa ja -5,9 %). Katsaus- ja vertailukauden tuloksia verrattaessa tulee huomioida, että tulokset eivät ole suoraan verrannollisia sillä korttien liikkeeseenlaskutoiminta alkoi vasta joulukuussa 2015 ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n rahoitus käynnistyi alkuvuonna 2016.

Sp Keskuspankin liiketoiminnan tuotot olivat 15,2 (5,1) miljoonaa euroa. Korkokatteen osuudeksi muodostui 5,4 (-0,2) miljoonaa euroa. Korkotuottojen määrä oli 20,6 (8,5) miljoonaa euroa. Korkotuotoista vuonna 2016 merkittävimmän osan muodostivat korkotuotot luottolaitoksilta sekä yksityisasiakkaiden korttiluotoista. Korkokulut olivat 15,2 (8,7) miljoonaa euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa veloista luottolaitoksille sekä liikkeeseen lasketuille velkakirjoille maksetuista koroista. Korkoriskin suojaamiseksi sovellettiin tilikaudella käyvän arvon suojausta. Suojaus paransi korkokatetta 1,4 (1,0) miljoonaa euroa. Korkokatetta rasittivat edelleen yleinen alhainen korkotaso ja keskuspankkitalletusten negatiivinen korko.

Nettopalkkiotuotot olivat 8,2 (2,5) miljoonaa euroa. Tästä palkkiotuottojen osuus oli 15,6 (4,7) miljoonaa euroa ja palkkiokulujen 7,3 (2,3) miljoonaa euroa. Palkkiotuotoista vuonna 2016 merkittävimpiä olivat palkkiotuotot korttiliiketoiminnasta ja maksujenvälityksestä.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,5 (3,0) miljoonaa euroa. Korttiliiketoimintaan liittyen Sp Keskuspankki sai katsauskaudella kertaluonteisia tuottoja Visa Europen kaupasta. Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle. Kauppa toteutui 21.6.2016. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy Sp Keskuspankin saama osuus Visa Europen kaupan tuotoista, 0,4 miljoonaa euroa. Muut liiketoiminnan tuotot muodos-

tuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

Tilikauden liiketoiminnan kokonaiskulut olivat 12,9 (6,0) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut muodostuivat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 2,8 (2,1) miljoonaa euroa. Muut hallintokulut olivat 8,6 (1,6) miljoonaa euroa. Muut kulut, 1,5 (2,2) miljoonaa euroa, käsittävät poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä 0,5 (0,4) miljoonaa euroa sekä muut liiketoiminnan kulut. Tilikaudella kirjattiin saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia ja luottotappioita 1,3 (0,1) miljoonaa euroa. Kulujen kasvuun vaikuttivat keskeisesti korttien liikkeeseenlaskuun liittyvät erät, joita vertailuvuonna oli vain joulukuun osalta, sekä panostaminen kehittämiseen ja uusien palveluiden käyttöönottoon. Liiketoiminnan muutosten vaikutuksesta kulu/tuottosuhteeksi muodostui 0,8 (1,1).

Sp Keskuspankin tuloverot olivat 46 tuhatta (1,3 miljoonaa) euroa. Katsauskauden verovaikutus (verotuotto) selittyy laskennallisten verovelkojen ja saamisten muutoksella.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2015)

Sp Keskuspankin tase kasvoi edelleen ja oli 2 305 (1 548) miljoonaa euroa. Yhteenliittymän säästöpankeille ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnettyjen luottojen yhteismäärä kasvoi päätyen 1 024 (820) miljoonaan euroon. Sp Keskuspankin varat ovat käteisen likviditeettivarannon, 1 083 (527) miljoonaa euroa, lisäksi pääsääntöisesti sijoitettu keskuspankkirahoituksen oikeuttaviin saamistodistuksiin 59 (58) miljoonaa euroa.

Liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli tilikauden lopussa 1 420 (771) miljoonaa euroa. Myönnetty korttiluotot olivat tilikauden päättyessä 82 (82) miljoonaa euroa ja muodostivat merkittävimmän osan lainoista ja saamisista asiakkailta.

Katsauskaudella Sp Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN - ohjelman alla yhteensä 524 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja, joista 250 miljoonaa julkisella kaksivuotisella emissiolla tammikuussa.

Talletukset asiakkailta muodostuivat pääosin yritysten talletuksista päätyen vuoden lopussa 9 (20) miljoonaan euroon.

Vuoden lopussa Sp Keskuspankilla oli järjestämättömiä korttiluottosaamisia 0,8 (0,8) miljoonaa euroa, joka on vain 1,0 % (0,9 %) saamiskannasta. Saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjattiin 0,4 miljoonaa (33 tuhatta) euroa. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 209 (174) miljoonaa euroa, koostuvat pääosin myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Osakkeet ja oma pääoma

Sp Keskuspankilla on yhteensä 17 391 kappaletta osakkeita ja pankin osakepääoma on 39 999 618,60 euroa. Sp Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2016 oli 48 (47) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan. Oman pääoman muutos selittyi katsauskauden tuloksella (tulos verojen jälkeen). Oman pääoman tuotto oli 2,4 % (0,7 %). Koko pääoman tuotto on 0,1 %:a (0,0 %).

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuus (vertailutieto 31.12.2015)

Sp Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Sp Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan Sp Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi Sp Keskuspankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää riskienhallintaa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Sp Keskuspankin vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Fi-

nanssivalvonta asetti joulukuussa Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitoslain mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen osana valvojan arvioon (SREP) liittyvää prosessia. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on suuruudeltaan 0,5 % ja tulee täyttää ydinpääomalla (CET1). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tulee voimaan 30.6.2017 ja se tulee täyttää yhteenliittymätasolla.

Sp Keskuspankin pääomasuunnittelussa keskeisimmät riskimittarit ovat luottolaitoslain mukainen vakavaraisuus ja pankin pääomasuunnitelman (ICAAP) ylittävälle omien varojen määrälle eli pääomapuskurille asettama sisäinen seurantaraja.

Sp Keskuspankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Sp Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa on julkistettu keskeiset vakavaraisuustiedot.

Sp Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 44,9 (44,9) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 10,8 (8,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 44,9 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Sp Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 33,2 prosenttia. Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Sp Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 % riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2016	2015
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä vähennyksiä	47 820	46 643
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-2 874	-2 995*
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	44 946	43 649
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	44 946	43 649
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	44 946	43 649
Riskipainotetut vastuut		
Luotto- ja vastapuoliriski	113 352	101 177
Taseessa olevat erät	82 286	73 013
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	29 176	27 714
Johdannaiset	1 890	450
Vastuun arvon oikaisuriski	6 452	1 996
Operatiivinen riski	15 593	6 526
Riskipainotetut vastuut yhteensä	135 397	109 699
Omien varojen vähimmäisvaatimus	10 832	8 776
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	34 114	34 873
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8

* Vertailuvuoden lukua on oikaistu verotuksellisista tappioista kirjatun laskennallisen veron määrällä.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Sp Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,8 prosenttia (2,6 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuuihin.

(1 000 euroa)	2016	2015
Ensisijainen pääoma	44 946	43 649
Vastuiden kokonaismäärä	2 474 106	1 661 573
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,8	2,6

Riskiasema

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mitaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sp Keskuspankilla on liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Sp Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujenvälitys- ja tilinhoidajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaa, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Sp Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Sp Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Sp Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Vuonna 2016 Sp Keskuspankki altistui toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitus-salkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittämäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Sp Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaisissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskitymäriskkejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Sp Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määrittellä myös tarvittavan jälleenerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Sp Keskuspankin maksu-

valmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2016. Sp Keskuspankin LCR -tunnusluku oli tilinpäätöshetkellä 168,1 % ja vertailukauden vastaava 99,9 %.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Tilikaudella 2016 Sp Keskuspankilla oli markkinariskeistä vain korkoriskiä alla kuvastusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista koron-tarkistus- tai erääntymisajankohdista. Sp Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja vaihtaa koronvaihtosopimuksella kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi. Sp Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulo-riskimenetelmää.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Sp Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Sp Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilah-teluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoimisesta toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan Sp Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään pääomanhallintasuunnitelmaan.

Sisäinen valvonta

Sp Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on Sp Keskuspankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskienvalvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut Sp Keskuspankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle vuosittain tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on Sp Keskuspankin toimintaorganisaation sisäisen

valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Sp Keskuspankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedet vuosittain. Sp Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen palveluja PwC:ltä (PricewaterhouseCoopers Oy).

Luottoluokitus

Luottoluokituslaitos S&P Global Ratings vahvisti Sp Keskuspankin luottoluokituksen 17. marraskuuta 2016 ja nosti tässä yhteydessä näkymät positiivisiksi aiemmasta näkymästä vakaa. Pitkäaikainen luottoluokitus on tasolla 'BBB+' ja lyhytaikainen luottoluokitus tasolla 'A-2' (positiiviset näkymät). Edellinen S&P:n luottoluokitusarvio oli toukokuulta 2016.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Sp Keskuspankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Sp Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Sp Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Sp Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Sp Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjestykseen. Sp Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Sp Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Sp Keskuspankin hallinto ja henkilöstö

Sp Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2016. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Sp Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	asema
Kämäri Pasi	jäsen, puheenjohtaja
Huupponen Juhani	jäsen, varapuheenjohtaja
Finne Peter	jäsen
Hakala Jussi	jäsen, 17.3.2016 alkaen
Moilanen Markku	jäsen, 17.3.2016 saakka
Rinta Jarmo	jäsen
Seppälä Risto	jäsen
Suominen Jukka	jäsen
Syvänen Hannu	jäsen

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä kahdeksantoista (18) kertaa.

Sp Keskuspankissa toteutettiin katsauskaudella sisäisiä uudelleenjärjestelyitä. Säästöpankkiliiton hallitus ja Säästöpankkien yhteisesti omistamien yhtiöitten hallitukset päättivät katsauskaudella, että Säästöpankkiryhmän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto ja keskitettyinä yhtiöinä toimivat Sp Keskuspankki, Sp-Kiinnitysluottopankki, Sp-Rahastoyhtiö, Sp-Henkivakuutus ja Sp-Koti muodostavat Säästöpankkiryhmän osaamiskeskuksen, Säästöpankkikeskuksen 1.5.2016 alkaen. Tavoitteena on edelleen jatkaa Ryhmän kilpailukyvyyn rakentamista ja toimintaedellytysten vahvistamista toimintoja tiivistämällä. Yhtiön juridiseen rakenteeseen tai sopimussuhteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

Uudelleenjärjestelyihin liittyen Hannu Lanteri lopetti toimitusjohtajana 23.2.2016 ja väliaikaisena toimitusjohtajana toimi tämän jälkeen toimitusjohtajan sijainen Kai Brander. Yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.5.2016 alkaen KTM Kirsi Autiosalo.

Varsinainen yhtiökokous valitsi Sp Keskuspankin tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen.

Sp Keskuspankin henkilöstömäärä vahvistui uusien palveluiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna tarkastelukauden päättyessä 31.12.2016 oli 30 henkilöä.

Lähipiirillä tarkoitetaan Sp Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Sp Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen. Sp Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiketoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Palkitsemisjärjestelmä

Sp Keskuspankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita, suosituksia ja Suomen Corporate Governance -sääntöjä.

Sp Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. lukua. Sp Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 tuhatta euroa, eikä ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaavat pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on linjassa Sp Keskuspankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää Sp Keskuspankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Yhtiökokous päätti 17.3.2016 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 6 500 euroa*

vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 2 500 euroa

vuosipalkkio, jäsen, 1 000 euroa

kokouspalkkio, 900 euroa**

*Säästöpankkiryhmän nimitysvaliokunnan päätöstä seuraten, mikäli Säästöpankkiliiton toimitusjohtaja hoitaa puheenjohtajuutta, vuosipalkkiota ei makseta, sillä tehtävän katsotaan kuuluvan toimitusjohtajan tehtävänkuvaan.

**Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta). Kokouspalkkiota ei makseta Säästöpankkiliiton toimitusjohtajalle.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Sp Keskuspankin hallitus. Sp Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 3 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pan- killa ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen. Sp Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Sp Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Sp Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, jota Säästöpankit omistavat. Korttien liikkeeseenlaskuun sekä korttiluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Sp Keskuspankki ostaa pääosin Nets Oy:ltä ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVERY Card Services Oy:ltä. Sp Keskuspankin kirjanpito on hoidettu Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Sp Keskuspankki osti sisäisen tarkastuksen palvelut PwC:ltä (PricewaterhouseCoopers Oy).

Yhteiskuntavastuu

Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu on kuvattu Säästöpankkiryhmän toimintakertomuksessa. Sp Keskuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan Sp Keskuspankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla Säästöpankkien keskusluottolaitoksena Sp Keskuspankki omalta osaltaan tukee paikallisten Säästöpankkien yhteiskuntavastuuta.

Olenaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

Sp Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Sp Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2017 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Seuraavan vuoden aikana työmarkkinoiden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ja myös teollisuuden näkymät tulevat parantumaan. Hallituksen ajamat rakenneuudistukset ovat edenneet odotettua hitaammin ja tämän seurauksena toimenpiteiden riittävyys on kyseenalaista. Hallituksen asettamia työllisyystavoitteita ei tulla saavuttamaan. Talouskasvun tukemiseksi olisi syytä tarkastella lisätoimenpiteitä työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi sekä rakenneuudistusten eteenpäin viemiseksi.

Vuosi 2017 tulee olemaan Euroopassa poliittisten riskien värittämä. Samanaikaisesti Yhdysvalloissa uusi presidentti käynnistää vaaliohjelmassa esitetyt muutokset. Nämä tekijät tulevat aiheuttamaan epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla, mutta talouden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ensi vuonna. Tällä on sijoitusmarkkinoita vakauttava vaikutus.

Kiinan kansantalouden suuri velkataakka ja talouskasvun hidastuminen ovat puolestaan merkittäviä riskitekijöitä lähivuosina. Kehittyvien markkinoiden kasvunäkymiin liittyy edelleen merkittäviä riskejä, mutta raaka-ainehintojen elpyminen ja länsimaissa koettu talouskasvu ovat vakauttavia tekijöitä. Globaali talouskasvu tulee elpymään lähelle 3 prosentin tasoa seuraavan vuoden aikana, ja merkittävin positiivinen vaikutus tulee olemaan Yhdysvaltojen talouden kehityksellä.

Liiketoiminnan näkymät

Sp Keskuspankki edelleen kehittää palveluitaan vuoden 2017 aikana sekä suunnittelee ja toteuttaa muita tarvittavia yhteenliittymäpankkien liiketoimintaa tukevia hankkeita.

Vuoden 2017 tuloksen ennakoidaan muodostuvan voitolliseksi.

Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä

Sp Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 7 723 713,32 euroa.

Sp Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 1 142 136,50 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Kirsi Autiosalo

kirsi.autiosalo@saastopankki.fi

puh. +358 20 703 2451

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Sp Keskuspankin kotisivuilta www.spkeskuspankki.fi

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut (ei sisällä poistoja)

Kulu-tuottosuhde:

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Tilikauden tulos * 100

Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %:

Tilikauden tulos * 100

Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma * 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %:

Omat varat yhteensä * 100

Riskipainotetut erät yhteensä

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N IFRS-TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2016

Tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2016	1-12/2015
Korkotuotot		20 648	8 512
Korkokulut		-15 242	-8 716
Korkokate	7	5 406	-205
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	8 242	2 474
Kaupankäynnin nettotuotot	9	83	-154
Liiketoiminnan muut tuotot	11	1 501	2 990
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		15 233	5 105
Henkilöstökulut	12	-2 796	-2 144
Liiketoiminnan muut kulut	13	-9 574	-3 472
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	14	-515	-370
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-12 885	-5 986
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	18	-1 251	-61
Liikevoitto		1 096	-942
Tuloverot	15	46	1 282
TILIKAUDEN TULOS		1 142	339

Laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
TILIKAUDEN TULOS	1 142	339
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	35	-2
Yhteensä	35	-2
KAUDEN LAAJA TULOS	1 177	337

Tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Käteiset varat	17	1 082 955	526 993
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	18	1 030 716	830 367
Lainat ja saamiset asiakkailta	18	82 412	82 073
Johdannaiset	19	4 615	-
Sijoitusomaisuus	20	92 070	96 738
Aineelliset hyödykkeet	21	202	214
Aineettomat hyödykkeet	22	1 590	1 742
Verosaamiset	23	1 284	1 253
Muut varat	24	9 287	8 532
VARAT YHTEENSÄ		2 305 132	1 547 912
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			
Velat			
Velat luottolaitoksille	25	777 425	692 385
Velat asiakkaille	25	9 281	20 293
Johdannaiset	19	-	366
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	26	1 420 273	770 947
Verovelat	23	70	76
Muut velat	27	50 262	17 202
Velat yhteensä		2 257 312	1 501 269
Oma pääoma			
Osakepääoma		40 000	40 000
Rahastot		19 097	19 062
Kertyneet voittovarot		-11 276	-12 418
Oma pääoma yhteensä	28	47 820	46 643
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 305 132	1 547 912

Rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	1 142	339
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	882	622
Laskennallisen veron muutos	-46	-1 263
Maksetut tuloverot	-	-19
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	1 978	-320
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Myytavissä olevat rahoitusvarat	4 397	-15 437
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-204 042	-682 080
Lainat ja saamiset asiakkailta	-470	-81 801
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, lisäys	0	-26 508
Muut varat	-755	-6 351
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	751 515	833 384
Velat luottolaitoksille	85 040	39 290
Velat asiakkaille	-11 012	19 593
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	644 427	758 179
Muut velat	33 060	16 322
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	552 624	20 886
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-354	-812
Investointien rahavirta yhteensä	-354	-812
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Arvonalentumiset rahoitusvaroista	386	23
Käyvän arvon muutokset	-81	154
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	515	370
Muut oikaisut	62	75
Yhteensä	882	622
Rahavarojen muutos tilikaudella	552 269	20 074
Rahavarat tilikauden alussa	537 723	517 649
Rahavarat tilikauden lopussa	1 089 992	537 723
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 082 955	526 993
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	7 037	10 729
Yhteensä	1 089 992	537 723
Saadut korot	20 764	3 394
Maksetut korot	15 187	4 335

Oman pääoman muutokset

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Sijoitetun va- paan oman pää- oman rahasto	Käyvän ar- von rahasto (myytävissä olevat)	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	40 000	19 000	64	19 064	-12 758	46 306
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					339	339
Muut laajan tuloksen erät			-2	-2		-2
Laaja tulos yhteensä	0	0	-2	-2	339	337
Oma pääoma yhteensä 31.12.2015	40 000	19 000	62	19 062	-12 418	46 643
Oma pääoma 1.1.2016	40 000	19 000	62	19 062	-12 418	46 643
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					1 142	1 142
Muut laajan tuloksen erät			35	35		35
Laaja tulos yhteensä	0	0	35	35	1 142	1 177
Oma pääoma yhteensä 31.12.2015	40 000	19 000	97	19 097	-11 276	47 820

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Sp Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleensäilytykseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Sp Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen merkittävät omistajat ovat yhteenliittymään kuuluvat 23 Säästöpankkiä sekä yksi yhteenliittymän ulkopuolinen säästöpankki.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä" tai "Yhteenliittymä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy ja Sp-Koti Oy ovat ryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva

Säästöpankkiliitto Osk, 23 Säästöpankkiä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutusosakeyhtiö ja Sp-Koti. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määrittellä emoyhtiötä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Sp Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistusosuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Sp Keskuspankki kuuluu.

Sp Keskuspankin kotipaikka on Espoo, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo. Jäljennös Sp Keskuspankin tilinpäätöksestä on saatavissa internet osoitteesta www.spkeskuspankki.fi tai Sp Keskuspankin toimiloista käyntiosoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo.

Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Sp Keskuspankin hallitus on 7. helmikuuta 2017 hyväksynyt Sp Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1.-31.12.2016 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2017 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. Yleistä

Sp Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Sp Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Sp Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta. Tilinpäätös esitetään euroina, ellei toisin ole mainittu.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvotuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Kaupankäynnin nettotuotot" - erän alle.

Sp Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suoja- tun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Sp Keskuspankillä ja vastapuolella on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus nettottaa summia ja se aikoo joko nettottaa tase -saldot tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. Rahoitusinstrumentit

Luokittelu ja kirjaaminen

Sp Keskuspankin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 mukaisesti kolmeen ryhmään arvostamista varten:

- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset

Sp Keskuspankin rahoitusvelat luokitellaan seuraavaan ryhmään arvostamista varten:

- Muihin rahoitusvelkoihin.

Luokittelu Sp Keskuspankin taseessa on riippumaton IAS 39 mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 16.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien osalta transaktiokulut sisällytetään hankintamenoon.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Sp Keskuspankillä on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva

kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Sp Keskuspankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisiltaosin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen ryhmään kirjataan korolliset rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka eräänntyvät määrättyinä päivinä ja jotka Sp Keskuspankki omistaa ja sillä on kyky ja vaka- aikomus pitää eräpäivään asti.

Eräpäivään asti pidettäväksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno- tai arvonalentumisesta on ollut objektiivista näyttöä.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja saamisiksi luokitellut rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisvaroihin kuuluvia rahoitusvaroja, joilla on kiinteät tai määriteltävissä olevat maksuvirrat ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, jossa on huomioitu välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat on kuitenkin arvostettu hankintameno- tai arvonalentumisella alennettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla. Myytävissä olevat rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä joh- tuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Luovutuksen, myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä arvonnmuutos kirjataan pois käyvän arvon rahastosta tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen sopimuksen tekohetken käypään arvoon ja sen jälkeen efektiivisen koron menetelmäl- lä jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla. Johdannais- sopimuksia sekä suojauslaskennan kohteena olevaa liikkeelle laskettua velkakir- jaa lukuun ottamatta kaikki rahoitusvelat on kirjattu taseeseen jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoiminnassa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokursia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon ja arvomuutokset kirjataan taseeseen ja tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin.

Sp Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen liikkeeseen laskettu velkakirja.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseeseen kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan Sp Keskuspankissa saamisryhmäkohtaisesti korttiluottokannasta. Muista luotoista - antolainaus Säästöpankeille, Sp-Kiinnitysluottopankille ja strategisille yhteistyökumppaneille - ei Sp Keskuspankin Luottoriskistrategian mukaisesti saa syntyä luottotappioita.

Korttiluottojen arvonalennus tehdään järjestämättömiksi todetuista korttiluotoista saamisryhmäkohtaisesti, koska asiakas-kohtaiset vastuut ovat alhaisia ja järjestämättömien luottojen lukumäärä on suuri. Tässä saamisryhmällä tarkoitetaan järjestämättömiksi todettua luottoerää.

Lainojen arvonalentumiset kirjataan taseessa vähennysten tilille. Tuloslaskelmassa saamisten arvonalentumiset kirjataan erään "Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista". Mikäli myöhemmin ilmenee, että arvonalentumisen määrä on pienentynyt, arvonalentumiskirjaus peruutetaan.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirjataan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioiksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomaisen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on alentunut, tehdään saamistodistukselle arvonalentumistaus.

Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, kirjataan arvonalennus tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytäväissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille tehdään arvonalentumistaus. Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio kirjataan tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen arvonalentumista osoittavaan objektiiviseen näyttöön kuuluu mm. liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet sekä informaatio merkittävistä, vaikutuksiltaan epäedullisista muutoksista siinä teknologia- tai markkinaympäristössä tai siinä taloudellisessa tai oikeudellisessa ympäristössä, jossa liikkeeseenlaskija toimii. Tällainen näyttö antaa viitteitä siitä, että oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen hankintamenua ei mahdollisesti saada takaisin. Myös oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle hankintamenuon on objektiivista näyttöä arvonalentumisesta. Sp Keskuspankin johto on arvioinut, että käyvän arvon lasku on merkittävä, kun se on yli 30 prosenttia alempi kuin instrumentin hankintamenu ja pitkäaikainen, kun arvonalentuminen on kestänyt yhtäjaksoisesti yli 18 kuukautta.

Oman pääoman ehtoisen sijoituksen arvonalentumistappiona kirjataan hankintamenuon ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon erotus,

vähennettynä kyseisestä rahoitusvarasta aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappioilla. Myytävissä olevaksi luokiteltuun oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen tulosvaikutteisesti kirjattuja arvonalentumistappiota ei peruita tulosvaikutteisesti, vaan myöhempi arvomuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Myytävissä olevaa vieraan pääoman ehtoista rahoitusinstrumenttia, kuten velkakirjalainaa, koskeva arvonalentumistestaus perustuu pääasiassa siitä tulevaisuudessa saatavien rahavirtojen kertymiseen. Käyvän arvon lasku, joka johtuu pelkästään riskittömän markkinakoron noususta, ei synnytä arvonalentumistappion kirjaamistarvetta. Sen sijaan vastapuolen luottoriskipreemion kasvu voi olla näyttö heikentyneestä maksukyvyistä.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

3. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa vuokralle ottajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai toistuvia maksuja vastaan. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus.

Sp Keskuspankilla ei ole rahoitusleasingopimuksella vuokralle otettuja omaisuuseriä. Muulla vuokrasopimuksella vuokralle otettujen hyödykkeiden vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. Sp Keskuspankki on vuokralle ottajana mm. konttoritiloista, tulostimista ja kannettavista tietokoneista.

4. Työsuhde-etuudet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja tulospalkkiot. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Sp Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Sp Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuolinen eläkevakuutusyhtiö vastaa tästä eläketurvasta Sp Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella.

5. Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei

ole aineellista olomuotoa. Sp Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Sp Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät 3-5 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

6. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Sp Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Hankintamenoon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto 3-5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotois-

sa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena

7. Verot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

8. Tuloutusperiaatteet

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamiseen ja velan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvon alentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina.

Kaupankäynnin nettotuotot

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

9. Segmenttiraportointi

Sp Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 standardin mukaista segmentti-kohtaista tietoa ei esitetä. Sp Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Sp Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

10. Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Sp Keskuspankki on noudattanut vuoden 2016 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2012-2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Sp Keskuspankki on tehnyt vain hyvin pieniä muutoksia tilinpäätöksen esittämiseen.

Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet - Hyväksyttävien poistomenetelmien selventäminen (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla kielletään aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Poikkeuksellisesti poistot voidaan tehdä myyntituottoihin perustuen ainoastaan, jos myyntituottojen ja aineettoman hyödykkeen taloudellisen hyödyn kuluminen korreloivat erittäin paljon toisiinsa. Aineellisiin hyödykkeisiin ei voida soveltaa myyntituottoihin perustuvaa poistomenetelmää. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Sp Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä poistoja ei ole tehty myyntituottoihin perustuen.

Muutokset IAS 27:ään Erillistilinpäätös - Pääomaosuusmenetelmä erillistilinpäätöksessä (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardimuutosten myötä yhteisöjen on mahdollista käsitellä tytä-, yhteis- ja osakkuusyrityksiin tehdyt sijoitukset erillistilinpäätöksissään pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Sp Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä yhtiöllä ei ole sijoituksia yhteis- ja osakkuusyrityksiin.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Sp Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Sp Keskuspankki ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana, kun asiakassopimukseen liittyvät suoriteveloitteet täyttyvät. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Uusi standardi ei vaikuta rahoitusinstrumenttien tuloutukseen ja koskee lähinnä erilaisia palkkiotuottoja. Korko- ja osinkotuottojen tuloutus perustuu jatkossa IFRS 9 standardiin eikä tuloutusperusteisiin ole tulossa muutosta nykyiseen IAS 18 standardin mukaiseen käsittelyyn verrattuna. Sp Keskuspankin tuottojen tuloutus perustuu siten merkittäviltä osin rahoitu-

sinstrumenttien osalta IFRS 9 (korvaa 1.1.2018 alkaen nykyisen IAS 39 standardin) standardiin.

Sp Keskuspankin palkkiotuotot sisältävät lähtökohtaisesti palkkioita, jotka kirjataan suoriteperusteisesti, kun tietty palvelu tai toimenpide on suoritettu. Palvelut sisältävät mm. maksuliikenteeseen, korttien liikkeeseenlaskuun, verkkolaskujen välittämiseen ja tilinhoitajapalveluihin liittyviä palveluita. Näiden palveluiden osalta asiakassopimukseen liittyvien suoritevelvoitteiden täyttyminen on selkeästi todennettavissa eikä tuloutukseen ole tulossa muutoksia nykykäytäntöön verrattuna. IFRS 15 standardin vaikutusten Sp Keskuspankin tulokseen ja tilinpäätösraportointiin arvioidaan olevan kokonaisuuudessaan vähäiset.

Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers*

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39 -standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitoikäisyyden mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

IFRS 9 -standardin käyttöönotto

Sp Keskuspankki on laatinut esiselvityksen IFRS 9 standardin käyttöönoton vaikutuksista ja tehdyn selvityksen perusteella arvioi, että IFRS 9 -standardin käyttöönotolla on merkittäviä vaikutuksia Sp Keskuspankille niin tilinpäätöksen, sisäisten prosessien kuin järjestelmävaatimusten osalta. Merkittävin vaikutus tilinpäätöksen osalta on arvonalentumisten muuttuvalla käsittelyllä.

Säästöpankkiryhmässä, johon myös Sp Keskuspankki kuuluu, on käynnissä koko Ryhmän kattava IFRS 9 -hanke. Ryhmätasoisella hankkeella varmistetaan IFRS 9 -standardin yhdenmukainen soveltaminen läpi Ryhmän. IFRS 9 -hanketta ohjaa sitä varten perustettu ohjausryhmä, joka raportoi hankkeen etenemisestä edelleen Säästöpankkiliiton tarkastusvaliokunnalle. Hankkeeseen osallistuu henkilöitä taloushallinnosta, riskienvalvonnasta, tasehallinnasta ja tietohallinnosta. Hanke on käyttöönottoaiheessa ja tavoitteena on täysi IFRS 9 valmius 1.1.2018, jolloin IFRS 9 -standardin soveltaminen alkaa. Hanke on aikataulutettu niin, että rinnakkainen laskenta olisi mahdollista vuoden 2017 jälkimmäisellä puolivuotiskaudella.

Säästöpankkien yhteenliittymä ja Sp Keskuspankki soveltavat luottoriskin pääomavaateen laskentaa standardimenetelmää eikä IFRS 9 -implementoinnissa ole siten mahdollista hyödyntää vakavaraisuudenlaskennassa käytettäviä malleja ja järjestelmävalmiuksia vaan ne tulee luoda kokonaisuudessaan IFRS 9 -standardin soveltamista varten.

Sp Keskuspankki aikoo soveltaa siirtymäsääntöjen antamia poikkeuksia IFRS 9 -standardin mukaisten vertailutietojen esittämättä jättämiselle.

Luokittelu ja arvostaminen

IFRS 9 -standardin mukaan rahoitusvarat luokitellaan sekä varojen hallintaan käytetyn liiketoimintamallin, että niihin liittyvien sopimusperusteisten rahavirtojen ominaisuuksien perusteella.

Liiketoimintamallin ja rahavirtaominaisuuksien perusteella rahoitusvarat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi.

Sp Keskuspankin rahoitusvarojen luokittelussa ei ole odotettavissa merkittävää muutosta käypään arvoon ja jaksotettuun hankintamenuon arvostamisen välillä. Instrumentit, jotka on luokiteltu IAS 39 mukaisesti lainoiksi ja saamisiksi tai eräpäivään asti pidettäväksi rahoitusvaroiksi arvostetaan lähtökohtaisesti edelleen jaksotettuun hankintamenuon sovellettaessa IFRS 9 -standardia. Merkittävin muutos luokittelun osalta tapahtuu tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien välillä, niin että aikaisempaa enemmän rahoitusvaroja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Sp Keskuspankilla ei ole merkittäviä oman pääoman ehtoisia sijoituksia, jotka luokiteltaisiin IFRS 9 -standardia sovellettaessa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi.

Rahoitusvelkojen luokitteluun sovellettavat periaatteet ovat IFRS 9 -standardissa lähtökohtaisesti samat kuin IAS 39:ssä. Rahoitusvelat arvostetaan edelleen joko jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Luokittelulla ja arvostamisella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Sp Keskuspankin vakavaraisuuteen, sillä mahdolliset muutokset luokittelussa tapahtuvat tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien välillä, jotka molemmat luetaan Sp Keskuspankin ensisijaisiin omiin varoihin eikä niillä näin ollen ole vaikutusta Pankin omiin varoihin.

Arvonalentumiset

Arvonalentumisten käsittely muuttuu merkittävästi IFRS 9 -standardin myötä. IAS 39 -standardissa arvonalentumiset on kirjattu toteutuneen arvonalentumisen mallin mukaisesti, kun taas IFRS 9 -standardissa arvonalentumisten kirjausperiaate perustuu odotettavissa olevien luottotappioiden malliin.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista instrumenteista sekä niistä vieraan pääoman ehtoisista instrumenteista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Lisäksi soveltamisalaan kuuluvat myös luottositoumukset ja takaussopimukset.

Säästöpankkiryhmä tulee jakamaan odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten sopimukset niiden riskiominaisuuksien mukaisesti kuuteen segmenttiin:

- 1) Vähittäisasiakkaat (pl. asuntoluotot)
- 2) Yrityisasiakkaat (pl. asuntoluotot)
- 3) Asuntoluotot (ml. vähittäisasiakkaiden ja yritysasiakkaiden asuntoluotot)
- 4) Julkinen sektori (sisältää koko julkisen sektorin sekä valtion takaamat opintolainat)
- 5) Rahoituslaitokset ja yleishyödylliset yhteisöt
- 6) Sijoitusportfolio

Sp Keskuspankilla ei ole taseessaan asuntoluottoja.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa Ryhmä aikoo käyttää pääosin mallia, joka perustuu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (Probability of default, PD) ja tappio-osuuden (loss given default, LGD) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (Exposure at default, EAD). Rahoitusvarojen, jotka on luokiteltu julkinen sektori, rahoituslaitokset sekä yleishyödylliset yhteisöt -segmentteihin, osalta Ryhmä ai-

koo hyödyntää odotettavissa olevien luottotappioiden laskemisessa tappioasteeseen perustuvaa lähestymistapaa (Loss rate). Sp Keskuspankin luottokorttisaamisten osalta odotettavissa olevan luottotappion määrittäminen tulee perustumaan Roll Rate -lähestymistapaan.

IFRS 9 -standardi edellyttää, että odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä hyödynnetään kohtuudella saatavissa olevaa taloudellista informaatiota sisältäen ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista. Tästä syystä laskennassa käytetään makroekonomista dataa laskettaessa sopimuksen elinkaaren odotettavissa olevia luottotappioita. Makroekonominen data sisältää tietoa mm. arvioidusta työttömyysasteesta, koroista ja inflaatiosta.

IFRS 9 -standardi edellyttää arvioimaan onko saatavan luottoriski kasvanut merkittävästi taseeseen merkitsemisen jälkeen. Luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa käytetään mm. luottoluokituksen muutosta (niin absoluuttista kuin suhteellista), maksuviivietoa sekä tietoja lainanhoitajoustoista. Maksukyvyttömyyden todennäköisyys (default) määritellään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa luottopolitiikan mukaisesti. Alhaista luottoriskiä koskevaa helpotusta aiotaan soveltaa valtion lainoihin.

Euroopan pankkivalvoja EBA (European Banking Authority) julkaisi 10.11.2016 vaikuttavuusanalyysin tulokset, johon osallistui 58 pankkia EU alueelta (Säästöpankkiryhmä eikä Sp Keskuspankki osallistuneet ko. kyselyyn). EBA:n vaikuttavuusanalyysin mukaan arvonalentumisten arvioidaan vaikuttavuusanalyysiin osallistuvien pankkien mukaan kasvavan keskimäärin 18-30 %. Tämä vastaa Säästöpankkiryhmän omaa alustavaa arviota Säästöpankkiryhmän arvonalentumisten kokonaiskasvusta. Implementoinnin tässä vaiheessa arviota ei ole vielä mahdollista tarkentaa pankkitasolla. Sp Keskuspankki arvioi, että tarkempi laskelma odotettavissa olevien luottotappioiden määrästä saadaan vuoden 2017 kolmannen neljänneksen aikana.

Arvonalentumisten määrä kasvaa mm. siitä syystä, että IFRS 9 -standardissa siirrytään kirjaamaan odotettavissa olevia luottotappioita IAS 39 -standardin toteutuneiden arvonalentumisten sijaan. Arvonalentuminen joudutaan myös arvioimaan kaikista standardin soveltamisalaan kuuluvista eristä, mukaan lukien korkean luottokelpoisuuden omaaville yhtiöille myönnettyistä luotoista. IFRS 9 -standardissa arvonalentumistarkastelu laajenee myös taseen ulkopuolisiin vastuisiin.

EU-komission nykyisellä ehdotuksella IFRS 9:n odotettavissa olevien luottotappioiden käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa ei ole merkittävää vaikutusta Sp Keskuspankin omiin varoihin tai vakavaraisuustunnuslukuihin.

Suojauslaskenta

IFRS 9 -standardin myötä suojauslaskennan soveltaminen tulee olemaan periaatepohjaisempaa ja suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien käyttömahdollisuudet kasvavat. Suojauslaskenta ja riskienhallinnan strategiat yhdistetään aikaisempaa vahvemmin. Siirtymisellä IFRS 9 -standardin soveltamiseen yleisen suojauslaskennan osalta ei arvioida olevan vaikutusta olemassa oleviin suojaussuhteisiin. Suojauslaskennan muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta Sp Keskuspankin vakavaraisuuteen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset*

(sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat.

IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimuksen merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpito-käsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpito-käsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Sp Keskuspankki on arvioinut, että standardimuutoksella ei tule olemaan merkittäviä vaikutuksia Pankin tilinpäätökseen.

Muutos IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat- Disclosure Initiative*

(sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavirtaavakatteisten ja ei-rahavirtavirtaavakatteisten velkojen muutoksia. Standardimuutoksella on vaikutusta Sp Keskuspankin liitetietojen esittämistapaan.

Muutos IAS 12:een Tuloverot - Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses*

(sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassa olo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Sp Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä tuloverojen nykykäsittely vastaa standardin selvennyksiä.

Tulkinta IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration*

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kun ulkomaanrahan määräinen - omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä - ennakkosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Sp Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä pankilla on hyvin vähän ulkomaanrahan määräisiä omaisuuseriä ja/tai liiketoimia.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014-2016*

(sovellettava IFRS 12:n osalta 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, IFRS 1:n ja IAS 28:n osalta 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat kolmea standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muilla tulevaisuudessa käyttöön otettavilla uusilla ja muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Sp Keskuspankin taloudelliseen raportointiin.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTÄVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Sp Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Sp Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista.

Käyvän arvon määrittäminen

Johdon tulee arvioida onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Lisäksi johdon on arvioitava, milloin se katsoo, että rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon harkintaa tarvitaan myös tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Jos käytettyjen arvostusmallien pohjaksi ei ole käytettävissä markkinoilta todennettavissa olevia syöttötietoja, on johdon arvioitava mitä muita syöttötietoja käyvän arvon laskemiseksi käytetään. Käyvän arvon määrittämistä käsitellään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Käyvän arvon määrittäminen".

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Johdon on myös arvioitava säännöllisesti onko lainojen ja saamisten arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Arvonalentu-

mistestaus tehdään joko saamis- tai saamisryhmäkohtaisesti. Saamiskohtainen arvonalentuminen perustuu johdon arvioon tulevaisuuden rahavirroista saamiskohtaisesti. Objektiivisten tekijöiden tunnistaminen ja tulevaisuuden rahavirtojen arviointi vaatii johdon arviota. Saamis- ja saamisryhmäkohtaisten arvonalentumisten periaatteet esitetään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Muiden, ei käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien, rahoitusvarojen arvonalentumistestaus tehdään vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli siitä on objektiivista näyttöä. Myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta arvonalentuminen kirjataan myös, mikäli arvonalentumisen arvioidaan olevan merkittävä tai pitkäaikainen. Johdon on arvioitava milloin arvonalentuminen katsotaan merkittäväksi tai pitkäaikaiseksi. Tarkemat periaatteet muiden rahoitusinstrumenttien arvonalentumistappioille esitetään laatimisperiaatteiden kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen

Verotuksellisista tappioista johtuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan siinä määrin, kun niiden arvioidaan olevan käytettävissä mahdollisia tulevia verotuloja vasten. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen edellyttää, että johto arvioi tulevan verotettavan tulon todennäköisyyden ja määrän.

Sp Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Sp Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenrahoituksen osalta sekä Sp Keskuspankin oman toiminnan muutokset.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sp Keskuspankillla on liiketoiminnosta riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle Sp Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Sp Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa Sp Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Sp Keskuspankin operatiivista toimintaa. Sp Keskuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen Sp Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaportointiin.

Sp Keskuspankillla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Sp Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Sp Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Sp Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta vastaa toimiva johto valtuuksiensa puitteissa. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon Sp Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Sp Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitussalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopi-

muksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Sp Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luottolaitosluottoja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Sp Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Sp Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettyjen luottojen osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Sp Keskuspankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettyjen vakuudettomien luottojen luottoriskin seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana. Seurannassa on otettu huomioon, että yritykset ovat Suomessa toimivien luottolaitosten omistamia ja yritysten kanssa ollaan säännöllisesti kanssakäymisissä vähintään kuukausittain.

Sp Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen myöntäjänä. Korttiluottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Korttiluottokannan luottoriskin kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Sp Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin että muihin saamistodistuksiin Sp Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Sp Keskuspankillla ei ole muita kuin luottolaitosasiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Sp Keskuspankki käyttää yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin Finanssihallituksen myöntämää lupaa soveltaa 0 prosentin riskipainoa. Sp Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Sp Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa

lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Sp Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2016. Maksuvalmiusriskiä

seurataan Sp Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema. Rahoitusriskiä hallitaan huolehtimalla riittävästä pitkäaikaisesta rahoituksesta suhteessa pitkiin saataviin. Sp Keskuspankin LCR -tunnusluku oli 168,1 % ja vertailukauden vastaava 99,9 %.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

2016 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 082 955			1 082 955
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	181 887	279 800	569 030	1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 412			82 412
Sijoitusomaisuus		65 901	26 169	92 070
Yhteensä	1 347 254	345 701	595 198	2 288 154
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	752 425	6 000	19 000	777 425
Velat asiakkaille	281	9 000		9 281
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	39 998	278 300	1 101 975	1 420 273
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	208 788			208 788
Yhteensä	1 001 493	293 300	1 120 975	2 415 767
2015 (1 000 euroa)				
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	526 993			526 993
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	149 279	150 700	530 388	830 367
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 073			82 073
Sijoitusomaisuus	20 000	40 785	35 953	96 738
Yhteensä	778 346	191 485	566 341	1 536 171
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	592 385	10 000	90 000	692 385
Velat asiakkaille	293	20 000		20 293
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	62 963	39 935	668 048	770 946
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	173 871			173 871
Yhteensä	829 512	69 935	758 048	1 657 495

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Tilikaudella 2016 Sp Keskuspankilla oli markkinariskeistä vain korkoriskiä alla kuvatuksi.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista koron-tarkistus- tai eräänymisajankohdista. Sp Keskuspankki käyttää

suojauslaskentaa ja vaihtaa korkoswap -sopimuksella kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi. Sp Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulorisikimenetelmää.

Sp Keskuspankin korkoriskejä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvo-menetelmässä mitataan kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoherkkyysoanalyysi 1 % -yksikön paralleeli muutos korkokäyrään.

Korkokatteen muutos:	31.12.2016	
(1 000 euroa)	Alas	Ylös
Aika		
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	6	22
Muutos 12-24 kuukauteen	1064	1394

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Sp Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla.

Lisäksi jatkuvuus suunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Sp Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2016 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Sp Keskuspankissa.

LIITE 5. VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Sp Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Sp Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan Sp Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi Sp Keskuspankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää riskienhallintaa.

Sp Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsen säästöpankeille maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaa, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina. Sp Keskuspankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Sp Keskuspankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan Sp Keskuspankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella Sp Keskuspankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso varmistetaan.

Omat varat ja vakavaraisuus

Sp Keskuspankin vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Finanssivalvonta asetti joulukuussa 2016 Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitoslain mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen osana valvojan arvioon (SREP) liittyvää prosessia. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on suuruudeltaan 0,5 % ja tulee täyttää ydinpääomalla (CET1). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tulee voimaan 30.6.2017 ja se tulee täyttää yhteenliittymätasolla.

Sp Keskuspankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Sp Keskuspankki julkistaa vakava-

raisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot

Sp Keskuspankin pääomasuunnittelussa keskeisimmät riskimittarit ovat luottolaitoslain mukainen vakavaraisuus ja pankin pääomasuunnitelman (ICAAP) ylittävälle omien varojen määrälle eli riskipuskurille asettama sisäinen seurantaraja. Osana pääomasuunnitelmaa laaditaan erilaisia skenaarioanalyyskejä. Skenaarioanalyyskejä käytetään sen arvioimiseen, miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet, voivat vaikuttaa Sp Keskuspankin ja Säästöpankkiryhmän maksuvalmiuteen sekä Sp Keskuspankin kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen. Analyysien tulosten mukaan Sp Keskuspankin tappionsietokyky on riittävä ja vakavaraisuus täyttäisi lähivuosina vakavankin taantuman oloissa nykyisen lainsäädännön vaatimukset.

Sp Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 44,9 (44,9) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 10,8 (8,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoman (CET1) määrä oli 44,9 miljoonaa euroa. Ensisijainen pääoma oli niin ikään 44,9 (44,9) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu kokonaisuudessaan ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista, ydinpääomasta eikä Sp Keskuspankilla ole toissijaisiin tai muihin varoihin luettavaa omaa pääomaa.

Sp Keskuspankin vakavaraisuusuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 33,2 prosenttia. Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Sp Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuksiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2016	2015
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä vähennyksiä	47 820	46 643
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-2 874	-2 995*
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	44 946	43 649
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	44 946	43 649
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	44 946	43 649
Riskipainotetut vastuut		
Luotto- ja vastapuoliriski	113 352	101 177
Taseessa olevat erät	82 286	73 013
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	29 176	27 714
Johdannaiset	1 890	450
Vastuun arvonoikaisuriski	6 452	1 996
Operatiivinen riski	15 593	6 526
Riskipainotetut vastuut yhteensä	135 397	109 699
Omien varojen vähimmäisvaatimus	10 832	8 776
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	34 114	34 873
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	33,2	39,8

* Vertailuvuoden lukua on oikaistu verotuksellisista tappioista kirjatun laskennallisen veron määrällä.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Sp Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,8 prosenttia (2,6 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

(1 000 euroa)	2016	2015
Ensisijainen pääoma	44 946	43 649
Vastuiden kokonaismäärä	2 474 106	1 661 573
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,8	2,6

TILIKAUDEN JA VERTAILUKAUDEN TIETOJEN VERTAILTAVUUS

LIITE 6. ESITETTÄVIEN TIETOJEN VERTAILTAVUUS

Katsaus- ja vertailukauden tuloksia verrattaessa tulee huomioida, että tulokset eivät ole suoraan verrannollisia sillä korttien liikkeeseenlaskutoiminta alkoi vasta joulukuussa 2015 ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n rahoitus käynnistyi alkuvuonna 2016. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj on yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama ja vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenrahoituksesta tukkumarkkinoilla.

Edellä mainitut liiketoiminnan muutokset ovat vaikuttaneet tuloslaskelman korkokatteesta, palkkiokatteesta, liiketoiminnan muista tuotoista ja liiketoiminnan muista kuluista esitettäviin eriin sekä liitetietoihin. Sp-Kiinnitysluottopankin rahoituksella on vastaavasti ollut vaikutusta seuraaviin taseesta esitettyihin eriin ja liitetietoihin Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu, lainat ja saamiset sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 7. KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	138	37
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	6 948	3 400
Lainoista ja saamisista asiakkailta *	4 429	447
Saamistodistuksista	190	177
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista	4 500	3 612
Muista **	4 443	839
Yhteensä	20 648	8 512
* josta korkotuotot arvonalentuneille lainoille	31	1
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille ***)	-3 119	-1 515
Veloista asiakkaille	-132	-141
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-8 883	-4 405
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista	-3 108	-2 655
Muut korkokulut	0	-
Yhteensä	-15 242	-8 716
Korkokate	5 406	-205

**) Muut korkotuotot muodostuvat tilisopimukseen perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisioista.

***) Korkokulu Veloista luottolaitoksille muodostuu suurimmaksi osaksi keskuspankkitalletusten negatiivisesta korosta. Vuonna 2016 -2.874.388,78 euroa, vuonna 2015: -1.245.906,29 euroa.

LIITE 8. PALKKIOTUOTOT JA –KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	11 279	1 027
Talletuksista	0	-
Maksuliikenteestä	3 884	3 559
Muista	399	155
Yhteensä	15 562	4 741
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-2 388	-2 243
Ärvopapereista	-53	-14
Muista	-4 879	-10
Yhteensä	-7 320	-2 267
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8 242	2 474

* josta merkittävin osa luotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 9. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2	-
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	4 980	-366
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	-4 899	212
Yhteensä	83	-154

LIITE 10. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Korkotuotot:		
Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista,		-
joiden arvo ei ole alentunut	261	68
Lainoista ja saamisista	15 820	4 685
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	67	147
Korkotuotot yhteensä rahoitusvaroista, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti	16 148	4 900
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:	4 500	3 612
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	4 500	3 612
Rahoitustuotot	20 648	8 512
Korkokulut:		
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-12 134	-6 062
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:	-3 108	-2 655
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	-3 108	-2 655
Rahoituskulut	-15 242	-8 716
Tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	5 406	-205

LIITE 11. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Pankkitoiminnan muut tuotot*	1 501	2 990
Yhteensä	1 501	2 990

* Korttiliiketoimintaan liittyen Sp Keskuspankki sai katsauskaudella kertaluonteisia tuottoja Visa Europen kaupasta. Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle. Kauppa toteutui 21.6.2016. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy Sp Keskuspankin saama osuus Visa Europen kaupan tuotoista, 0,4 miljoonaa euroa. Muut liiketoiminnan tuotot muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

LIITE 12. HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Palkat ja palkkiot	-2 293	-1 775
Eläkekulut	-416	-310
Maksupohjaiset järjestelyt	-416	-310
Muut henkilösivukulut	-87	-59
Yhteensä	-2 796	-2 144
Kokopäiväiset	27,0	21,0
Määräaikaiset	3,0	1,0
Yhteensä	30,0	22,0
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	30,0	21,0
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	26,1	21,1

LIITE 13. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-123	-106
Toimistokulut*	-4 255	-441
ICT-kulut*	-3 629	-994
Yhteyskulut *	-520	-71
Edustuskulut	0	-1
Markkinointikulut	-96	-26
Yhteensä	-8 623	-1 640
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-261	-265
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-18	-14
Muut liiketoiminnan kulut**	-671	-1 552
Yhteensä	-951	-1 832
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-9 574	-3 472
* Toimisto-, ICT- ja yhteyskulujen kasvu liittyy korttiliiketoimintaan.		
**Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-21	-24
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-7	-7
Muut palvelut	-55	-48
Yhteensä	-84	-80

LIITE 14. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-52	-32
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-463	-338
Poistot yhteensä	-515	-370

LIITE 15. TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2016	1-12/2015
Aikaisempien tilikausien verot	-	19
Laskennallisen verosaamisen muutos	33	1 251
Laskennallisen verovelan muutos	12	12
Tuloverot	46	1 282
Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin		
Verokantatäsmäytys		
Kirjanpidon liikevoitto	1 096	-942
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	440	53
Verotettava tulos	1 537	-889
Tilikauden liikevoittoon perustuvat verot yksikön verokannalla	-220	188
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-44	7
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut (koulutusvähennys)	2	2
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	307	-
Laskennallinen vero vahvistetuista tappioista	-	1 244
Tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-	-178
Aikaisempien tilikausien verot	-	19
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	46	1 282
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Laskennallisista veroista annetaan lisätietoa liitteessä 23.

VARAT

LIITE 16. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2016 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat	1 082 955				1 082 955
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 030 716				1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 412				82 412
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset				4 615	4 615
josta käyvän arvo				4 615	4 615
Sijoitusomaisuus		65 952	26 118		92 070
Varat yhteensä	2 196 084	65 952	26 118	4 615	2 292 768

			Muut rahoitus- velat	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			777 425		777 425
Velat asiakkaille			9 281		9 281
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					-
josta käyvän arvon					-
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			1 420 273		1 420 273
Velat yhteensä			2 206 979	-	2 206 979

31.12.2015 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat	526 993				526 993
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	830 367				830 367
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 073				82 073
Sijoitusomaisuus		70 306	26 433		96 738
Varat yhteensä	1 439 433	70 306	26 433	-	1 536 172

			Muut rahoitus- velat	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			692 385		692 385
Velat asiakkaille			20 293		20 293
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta käyvän arvon				366	366
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			770 947		770 947
Velat yhteensä			1 483 625	366	1 483 991

LIITE 17. KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 082 955	526 993
Yhteensä	1 082 955	526 993

Rahavirtalaskelman rahavarat on eritelty rahavirtalaskelmalla.

LIITE 18. LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset	7 037	10 729
Luotot ja muut saamiset *	1 023 680	819 638
Yhteensä	1 030 716	830 367
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Käytetyt tililuotot **	448	893
Lainat ***	82 383	81 213
Arvonlennustappiot	-419	-33
Yhteensä	82 412	82 073

* Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville pankeille myönnettyjä perustuen lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä

** Luottotietoyhtiön luokitus A tai parempi

*** Korttiluottokanta

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot 2016	Sopimuskohtaisesti arvostetut	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2016	-	33	33
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	-	386	386
Arvonalentumiset 31.12.2016	-	419	419
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 1.1.2016	-	110	110
Vuoden aikana arvoltaan alentuneeksi luokitellut	-	1 286	1 286
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 31.12.2016	-	1 397	1 397

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot 2015	Sopimuskohtaisesti arvostetut	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2015	10	0	10
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	0	33	33
- arvonalentumistappioiden peruutukset	-10	0	-10
Arvonalentumiset 31.12.2015	0	33	33
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 1.1.2015	10	0	10
Vuoden aikana arvoltaan alentuneeksi luokitellut	0	110	110
Peruutukset arvoltaan alentuneisiin saamisiin vuoden aikana	-10	0	-10
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 31.12.2015	0	110	110

LIITE 19. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Sp Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojausten kohteena on kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojausten ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika		Käyvät arvot	
	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2016				

Suojaavat johdannaissopimukset

Käyvän arvon suojaus

Korkojohdannaiset	450 000	450 000	4 615	-
Yhteensä	450 000	450 000	4 615	-

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika		Käyvät arvot	
	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2015				

Suojaavat johdannaissopimukset

Käyvän arvon suojaus

Korkojohdannaiset	450 000	450 000	-	366
Yhteensä	450 000	450 000	-	366

LIITE 20. SIOITUSOMAISSUUS

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset *	65 901	70 306
Osakkeet ja osuudet	51	-
Yhteensä	65 952	70 306
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset		
Saamistodistukset	26 118	26 433
Yhteensä	26 118	26 433
Sijoitusomaisuus yhteensä	92 070	96 738

* Vuoden 2016 luottoluokitukset:

- AA+: 33 300 teur
- BBB+: 16 000 teur
- BB+: 10 100 teur
- Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat pankit: 20 600 teur
- Luottoluokittelemattomat: 12 100 teur

Myytavissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset 2016 (1 000 euroa)

	Myytavissä olevat saamistodistukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
	Käypään arvoon	Jaksotettuun hankintamenoön	
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	33 334	26 118	59 452
Muilta	11 979		11 979
Muut			
Muilta	20 639	-	20 639
Yhteensä	65 952	26 118	92 070

Myytavissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset 2015 (1 000 euroa)

	Myytavissä olevat saamistodistukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
	Käypään arvoon	Jaksotettuun hankintamenoön	
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	31 168	26 433	57 601
Muut			
Muilta	39 138	-	39 138
Yhteensä	70 306	26 433	96 738

LIITE 21. AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Koneet ja kalusto	202	214
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	202	214

2016 (1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Aineellisten hyödykkeiden muutokset		
Hankintameno 1.1.	276	276
Lisäykset	114	114
Vähennykset	-85	0
Hankintameno 31.12	305	305
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-62	-62
Tilikauden poistot	-52	-52
Luovutuksien kertyneet poistot	11	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-103	-103
Kirjanpitoarvo 31.12.	202	202

2015 (1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Aineellisten hyödykkeiden muutokset		
Hankintameno 1.1.	119	119
Lisäykset	157	157
Hankintameno 31.12	276	276
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-30	-30
Tilikauden poistot	-32	-32
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-62	-62
Kirjanpitoarvo 31.12.	214	214

LIITE 22. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Aineettomat oikeudet	1 474	1 742
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	116	-
Yhteensä	1 590	1 742

2016 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1	2 303	0	2 303
Lisäykset	196	116	312
Hankintameno 31.12.	2 499	116	2 615
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-561	0	-561
Tilikauden poistot	-463	0	-463
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 024	0	-1 024
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 474	116	1 590

2015 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1	1 546	101	1 647
Lisäykset	656	0	656
Siirrot erien välillä	101	-101	0
Hankintameno 31.12.	2 303	0	2 303
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-223	0	-223
Tilikauden poistot	-338	0	-338
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-561	0	-561
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 742	0	1 742

LIITE 23. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Laskennallinen verosaaminen	1 284	1 253
Verosaamiset	1 284	1 253
Laskennalliset verovelat	70	76
Verovelat	70	76

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset		
Arvon alentumiset	84	7
Rahoitusvarat	0	2
Vahvistetut tappiot	1 200	1 244
Yhteensä	1 284	1 253

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	25	18
Aineettomat hyödykkeet	46	58
Yhteensä	70	76

(1 000 euroa)	1.1.2016	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset				
Arvon alentumiset	7	77		84
Rahoitusvarat	2	0	-2	0
Vahvistetut tappiot	1 244	-44		1 200
Yhteensä	1 253	33	-2	1 284

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Sp Keskuspankin tappiot ovat syntyneet pääasiallisesti merkittävistä liiketoiminnan kehityshankkeista Itella Pankin aikaan ja siinä tarkoituksessa, että tulevina vuosina kertyisi verotettavaa tuloa.

Sp Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Sp Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenerahoituksen osalta sekä Sp Keskuspankin oman toiminnan muutokset. Laadittujen ennusteiden mukaan tuloksen odotetaan tulevina vuosina vakiintuvan voitolliseksi.

Perustuen johdon arvioon tulevan verotettavan tulon todennäköisyydestä ja määrästä, laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta 1 259 tuhatta euroa. Ne liittyvät 6 294 tuhannen euron suuruisiin tappioihin, jotka voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Verotukselliset tappiot vanhenevat vuodesta 2019 alkaen päättyen vuonna 2025.

(1 000 euroa)	1.1.2016	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2016
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	18		7	25
Aineettomat hyödykkeet	49	-12		37
Muut	9			9
Yhteensä	76	-12	7	70

(1 000 euroa)	1.1.2015	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset		7		7
Rahoitusvarat	0		2	2
Vahvistetut tappiot		1 244		1 244
Yhteensä	0	1 251	2	1 253

(1 000 euroa)	1.1.2015	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2015
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	16		1	18
Aineettomat hyödykkeet	62	-12		49
Muut	9			9
Yhteensä	87	-12	1	76

LIITE 24. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Siirtosaamiset	8 442	8 213
Korot	6 209	6 299
Muut siirtosaamiset	2 233	1 914
Muut	845	319
Yhteensä	9 287	8 532

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 25. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	18 000	90 000
Velat luottolaitoksille	759 425	602 385
Yhteensä	777 425	692 385
Velat asiakkaille		
Talletukset	281	293
Muut rahoitusvelat	9 000	20 000
Yhteensä	9 281	20 293
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	786 707	712 678

LIITE 26. LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	1 101 975	668 048
Muut Sijoitustodistukset	318 298	102 898
Yhteensä	1 420 273	770 947
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	563 601	99 956
Kiinteäkorkoiset	856 672	600 991
Yhteensä	1 420 273	700 947

Katsauskaudella Sp Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN - ohjelman alla yhteensä 524 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja, joista 250 miljoonaa kaksivuotisena julkisena emissiona.

LIITE 27. MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Muut velat	43 538	10 882
Siirtovelat	6 724	6 320
Korkovelat	4 214	4 410
Saadut ennakkomaksut	242	331
Muut siirtovelat	2 268	1 579
Muut velat yhteensä	50 262	17 202

Sp Keskuspankilli ei ole tehtyjä varauksia.

LIITE 28. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Osakepääoma	40 000	40 000
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	97	62
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-12 418	-12 758
Kauden voitto	1 142	339
Oma pääoma yhteensä	47 820	46 643

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osakepääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaeränä.

Sp Keskuspankilla on yhteensä 17,391 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

(1 000 euroa)	2016	2015
Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista		
Käyvän arvon rahasto 1.1.	46	80
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	25	0
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	49	-34
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-24	15
Käyvän arvon rahasto 31.12	97	62

Sp Keskuspankin vapaa oma pääoma on 7,723,713,32 euroa. Sp Keskuspankin hallitus esittää, että tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 29. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	25 924	101 760
Annetut vakuudet yhteensä	25 924	101 760
Saamistodistukset	57 502	79 509
Muut	7 300	1 500
Saadut vakuudet yhteensä	64 802	81 009

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tiliva-kuuksiin.

LIITE 30. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Takaukset	49	-
Luottolupaukset	208 739	173 871
Yhteensä	208 788	173 871

LIITE 31. RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN NETTOUTUS

31.12.2016				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa net-toutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	Netto-summa
Velat						
Johdannaissopimukset	-	-	-	4 615	7 300	-2 685
Yhteensä	-	-	-	4 615	7 300	-2 685

Sp Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2015				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa net-toutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	Netto-summa
Velat						
Johdannaissopimukset	-	-	-	366	1 500	1 866
Yhteensä	-	-	-	366	1 500	1 866

LIITE 32. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusinstrumentit esitetään Sp Keskuspankin taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Sp Keskuspankillä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkinat, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Sp Keskuspankillä ei ole ollut siirtoja tasojen välillä kauden 1.1. - 31.12.2016 aikana.

31.12.2016	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	4 615		4 615		4 615
Myytavissä olevat rahoitusvarat	65 952	53 922	11 979	51	65 952
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	26 118	26 118			26 118
Lainat ja muut saamiset	2 196 084	1 090 440	985 849	82 073	2 158 362
Rahoitusvarat yhteensä	2 292 768	1 170 480	1 002 442	82 073	2 255 046

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	-				-
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Muut rahoitusvelat	2 206 979	631 007	1 580 957	-	2 211 964
Rahoitusvelat yhteensä	2 206 979	631 007	1 580 957	-	2 211 964

31.12.2015	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset					-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	70 306	54 772	15 533		70 306
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	26 433	26 685			26 685
Lainat ja muut saamiset	1 439 433	538 616	816 350	81 191	1 436 157
Rahoitusvarat yhteensä	1 536 172	620 074	831 883	81 191	1 533 148

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	366		366		366
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Muut rahoitusvelat	1 483 625	586 678	896 935		1 483 613
Rahoitusvelat yhteensä	1 483 991	586 678	897 301	-	1 483 979

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3

Myynnissä olevat rahoitusvarat

Kirjanpitoarvo 1.1.2016	0
Hankinnat	23
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoi- tuneet	2
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	25
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	51

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot"

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3

Tulosvaikutus oletetuille muutoksille

31.12.2016	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	51	58	43

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyyset oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 prosentin arvonmuutosta.

31.12.2015

Ei esitettäviä tietoja vertailukaudella.

LIITE 33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Sp Keskuspankin suurimmat vuokravastuut liittyvät vuokrattuihin konttoritiloihin.

(1 000 euroa)	2016	2015
Ei puretavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	209	216
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	82	190
Yhteensä	291	406

LIITE 34. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Sp Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Sp Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen. Sp Keskuspankin sisäisiin uudelleenjärjestelyihin liittyen Hannu Lanteri lopetti toimitusjohtajana 23.2.2016 ja väliaikaisena toimitusjohtajana toimi tämän jälkeen toimitusjohtajan sijainen Kai Brander. Yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.5.2016 alkaen KTM Kirsi Autiosalo.

Sp Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiiketoimia Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

(1 000 euroa)	2016	2015
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio *		
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	585	455
Yhteensä	585	455

Avainhenkilöiden kompensatio *

2016	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Lanteri Hannu, toimitusjohtaja 23.2. asti	268	37
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja 1.5. alkaen	112	21
Brander Kai, toimitusjohtajan sijainen	156	28
Kämäri Pasi, hallituksen puheenjohtaja	3	-
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	8	-
Finne Peter, hallituksen jäsen	7	-
Hakala Jussi, hallituksen jäsen 17.3. alkaen	6	-
Moilanen Markku, hallituksen jäsen 17.3. asti	2	-
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen	6	-
Seppälä Risto, hallituksen jäsen	5	-
Suominen Jukka, hallituksen jäsen	7	-
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	6	-
Yhteensä	585	86

2015	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Lanteri Hannu, toimitusjohtaja	242	41
Brander Kai, toimitusjohtajan sijainen	163	27
Kämäri Pasi, hallituksen puheenjohtaja	5	-
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	8	-
Finne Peter, hallituksen jäsen	6	-
Moilanen Markku, hallituksen jäsen	6	-
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen	6	-
Seppälä Risto, hallituksen jäsen	6	-
Suominen Jukka, hallituksen jäsen	6	-
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	6	-
Yhteensä	455	68

* Avainhenkilöt, joille maksettu kompensatioita.

LIITE 35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Sp Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Sp Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III LIITETIEDOT

Sp Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Sp Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka esitetään Säästöpankkiryhmän konsolidoidussa tilinpäätöksessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj